

बागलुङ नगरपालिकाको सातौँ नगरसभा समक्ष नगर उपप्रमुख श्री सुरेन्द्र खड्काद्वारा प्रस्तुत

आ.व.२०७७/०७८ को बजेट तथा कार्यक्रम

सम्मानित सभाका अध्यक्ष महोदय,

मुलुकमा आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक विकासवाट बञ्चित भएको वर्ग, तह र समुदायलाई राष्ट्र विकासको मूलधारमा ल्याउनका लागि अवलम्बन गरिएका राष्ट्रिय तथा स्थानीय नीतिमा आधारित रहि सहस्राब्दी विकास लक्ष्य, राष्ट्रिय लक्ष्य अनुरूपका उपलब्धी हाँसिल गर्दै बागलुङ नगरको समग्र विकास समृद्धिका लागि नतिजा मूलक परिणाम निकाल्ने दिशामा हाम्रा नीति कार्यक्रम र बजेट लक्षित हुनेछन् भन्ने व्यहोरा सम्मानित सभा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

आगामी आ.व. २०७७/०७८ का लागि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र समय, समयमा नेपाल सरकारवाट जारी गरिएका नियम, कानून र निर्देशिका तथा कार्यविधि वमोजिमका प्रकृत्यालाई अवलम्बन गरी नगर प्रमुखज्यूवाट सम्मानित सभासमक्ष प्रस्तुत भै पारित भएका स्थानीय नीति तथा कार्यक्रमलाई मुख्य आधार बनाई सहभागिता मुलक ढंगले बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने अधिकतम प्रयास गरिएको छ । यस गरिमामय सभामा नगर प्रमुखज्यूद्वारा मिति २०७७ साल आषाढ ८ मा सम्मानित नगर सभा समक्ष प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमहरूले निर्दिष्ट गरेका लक्ष र उद्देश्यवाट प्राप्त मार्ग दर्शन, सहस्राब्दीविकास लक्ष्य र दीगो विकासका लक्ष्य, क्षेत्रगत राष्ट्रिय नीतिहरू एवं योजना तर्जुमाका क्रममा विभिन्न तहवाट प्राप्त हुन आएका सुझावहरू, विगत तथा चालु आ.व. का नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनवाट प्राप्त उपलब्धीहरू समेतका आधारमा आगामी आ.व.२०७७/०७८ का लागि प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । यस नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयनवाट नगरपालिकाले परिलक्षित गरेका उद्देश्यहरू हासिल गर्नुका साथै राष्ट्रिय विकासका लक्ष्य हासिल गर्न समेत टेवा पुग्न जाने विश्वास लिइएको छ ।

स्थानीय श्रोत साधनको परिचालनलाई प्रभावकारी बनाउन करको दायरा फराकिलो पार्ने, सम्पत्ति कर, वहाल कर व्यवसायकर जस्ता कर राजश्वलाई प्रमुख आधारको रूपमा लिई अन्य करहरूलाई बस्तुगत विश्लेषणका आधारमा समेटदै र परिमार्जन गर्दै जाने, कर प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमा आधारित र कर असुलि प्रकृत्यालाई सरल र करदातामैत्री बनाउदै लगिने व्यवस्था मिलाइने छ । आ.व. २०७७/०७८ का लागि करका दरहरू आर्थिक विधेयक २०७७ मा प्रस्ताव गरिएको छ ।

हाम्रा विकासका कार्ययोजना र विकासमा नगरबासीको अपनत्व कायम हुनु पर्दछ भन्ने मान्यताका साथ नगरबासीको उच्च सहभागितामा आधारित स्थानीय स्रोतसाधन तथा सिप र प्रविधिको अधिकतम उपयोगमा आधारित विकास योजनामा जोडिँदै सम्पन्न योजनाको मर्मत संभारको जिम्मा स्थानीय उपभोक्तालाई दिने व्यवस्थालाई संस्थागत गर्दै स्थानीय टोल विकास संस्थालाई सक्षम बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।

आ.व. को अन्त्यतिर आईपुग्दा अनुमान गरे वमोजिमको आय नहुने अवस्था आई योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा मात्र होईन बजेट खर्च मिलानमा समेत असहजता उत्पन्न हुने अवस्थालाई निरुत्साहित गर्ने प्रयास गरि आय प्रक्षेपणलाई यथार्थपरक बनाउन अधिकतम प्रयास गरिएको छ । संघ तथा प्रदेश सरकारवाट प्राप्त विशेष अनुदान तथा समपुरक अनुदान ढिलोगरी प्राप्त हुने र कार्यान्वयन प्रकृत्या लामो तथा स्थानीय सहभागिताको अंश अधिक भएका कारण

कार्यान्वयनमा असहजता उत्पन्न भएको अवस्था समेतलाई मध्य नजर गरी प्राप्त श्रोत र साधनलाई अधिकतम उपयोगमा ल्याउन आवश्यक पहल गरी सबै योजनाहरुको कार्यान्वयनको कार्ययोजना बनाई समयमै योजना संपन्न गर्ने तर्फ आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।

सम्मानित सभाका अध्यक्ष महोदय,

- आगामी आ.व. २०७७/०७८ को कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्नु भन्दा पहिले गत आ.व. २०७५/०७६ को यथार्थ आय व्यय एवं चालु आ.व. २०७६/०७७ को संशोधित आय व्यय सम्बन्धी संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
- गत आ.व.२०७५/०७६ मा आन्तरिक करदस्तुर स्थानीय सञ्चित कोष बैंक मौजदात समेत तर्फ रु १०,९८,१६,३७३।- (दश करोड अठानव्वे लाख सोह्र हजार तिनसय त्रिहत्तर रुपैया), आन्तरिक श्रोत अन्य अनुदान तर्फ रु २९,५०,९५५।- (उनान्तीस लाख पचास हजार नौसय पचपन्न रुपैया) समेत गरी आन्तरिक राजश्व तर्फ रु ११,२७,६७,३२८।-(एघार करोड सत्ताईस लाख सतसठ्ठी हजार तिनसय अठ्ठाईस रुपैया) आय भएको छ ।
- संघीय सरकारकाट प्राप्त राजश्व वाँडफाँडवाट रु ७,७४,४०,५२२।- सात करोड चौहत्तर लाख चालिस हजार पाँचसय वाईस रुपैया), प्रदेश सरकारवाट प्राप्त राजश्व वाँडफाँडवाट रु १,८१,०६,२४०।- (एक करोड एकासी लाख छ हजार दुईसय चालिस रुपैया), गरी राजश्व वाँडफाँडवाट रु ९,५५,४६७६२।- (नौ करोड पचपन्न लाख छयालिस हजार सातसय वैंसठ्ठी रुपैया आय भएको छ ।
- संघीय सरकार वित्तिय अनुदानवाट प्राप्त रु ६७,८४,३४,४४२।- (सतसठ्ठी करोड चौरासी लाख चौतिस हजार चारसय वयालिस रुपैया), प्रदेश सरकार वित्तिय अनुदानवाट प्राप्त १,९८,४७,२९९।- (एक करोड अठानव्वे लाख सतचालिस हजार दुईसय उनान्सय रुपैया) गरी वित्तिय हस्तान्तरण तर्फ रु ६९,८२,८१,७४१।- (उनान्सत्तरी करोड वयासी लाख एकासी हजार सातसय एबचालिस रुपैया) आय भएको छ ।
- वागलुङ वसपार्क निर्माणका लागि नगर विकास कोषको ऋणवाट रु २,३९,९९,९५३।- (दुई करोड उनान्वालिस लाख उनान्सय हजार नौसय त्रिपन्न रुपैया) र अनुदानवाट रु १९,९९,९९६।- (उनार्ईस लाख उनान्सय हजार नौसय छयानव्वे रुपैया) समेत रु २,५९,९९,९४९।- (दुई करोड उनान्साठी लाख उनान्सय हजार नौसय उनान्पचास रुपैया) भएको छ ।
- उल्लेखित कार्यक्रमका शिर्षकहरुमा आधारमा आ.व. २०७५/०७६ मा जम्मा रु ९३,२५,९५,७८१।- (त्रियानव्वे करोड पच्चिस लाख पञ्चानव्वे हजार सात सय एकासी रुपैया) यथार्थ आय भएको व्यहोरा सम्मानित सभासमक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

व्यय तर्फ

- त्यसैगरी गत वर्ष क्षेत्रगत विनियोजनका आधारमा कार्यालय सञ्चालन तथा चालु खर्च तर्फ रु ९,३०,७१,४८१।- (नौ करोड तिसलाख एकहत्तर हजार चारसय एकासी रुपैया),
- संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह तर्फ रु १,३९,३२,७४०।- (एक करोड उनान्वालिस लाख वत्तिस हजार सातसय चालिस रुपैया)

- पुर्वाधार विकास तर्फ रु २०,७०,५४,२५८- (विस करोड सत्तरी लाख चौवन्न हजार दुईसय अठाउन्न रुपैया)
- सामाजिक विकास तर्फ रु ४९,९७,९३,०८३- (उनान्यचास करोड सन्तानववे लाख तेह्र हजार त्रियासी रुपैया)
- आर्थिक विका तर्फ रु २,६३,३९,८९१- (दुई करोड त्रिसठ्ठी लाख उनान्वालिस हजार आठसय एघार रुपैया)
- शहरी शासकीय क्षमता विकास, सशर्त अनुदान र समानीकरण अनुदान तर्फको सर्वसञ्चित कोषमा फिर्ता गरिएको रु ४,६४,६५,०६०- (चार करोड चौसठ्ठी लाख पैसठ्ठी हजार साठी रुपैया)
- यसरी गत आ.व. २०७५/०७६ मा जम्मा रु ८९,८०,४५,९६९- (उनानव्वे करोड असी लाख पैचालिस हजार एकसय उनान्सत्तरी रुपैया) यथार्थ खर्च भएको छ । गत आ.व. को यथार्थ आय व्यय विवरण अनुसूचीमा १ र २ मा प्रस्तुत गरेको छु ।

सम्मानित सभाका अध्यक्ष महोदय,

अव म चालु आ.व. २०७६/२०७७ का लागि संशोधित आय व्यय विवरण संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

आय तर्फ

- आन्तरिक कर दस्तुरवाट रु. ७,९८,९६,०००- (सात करोड अठानव्वे लाख छयानव्वे हजार रुपैया), स्थानीय सञ्चित कोष बैंक मौजदात तर्फ रु ३,००,०००,०००- (तिन करोड रुपैया), आन्तरिक श्रोत अन्य अनुदान तर्फ रु ५५,७९,०००- (पचपन्न लाख एकहत्तर हजार रुपैया) समेत गरी आन्तरिक राजश्व तर्फ रु ८,५३,९६,०००- (आठ करोड त्रिपन्न लाख छयानव्वे हजार रुपैया),
- संघीय सरकारवाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँडवाट रु ९९,५९,९२,९५४- (एघार करोड उनान्साठी लाख वाह्र हजार एकसय चौवन्न रुपैया), प्रदेश सरकारवाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँडवाट रु ३,७९,४९,०००- (तिन करोड एकहत्तर लाख एकचालिस हजार रुपैया), समेत गरी संघ प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँड तर्फ रु ९५,३०,५३,९५४- (पन्ध्र करोड तिस लाख त्रिपन्न हजार एकसय चौवन्न रुपैया),
- प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने वित्तिय हस्तान्तरणवाट रु ४,८०,५५,०००- (चार करोड असी लाख पचपन्न हजार रुपैया) , संघीय सरकारवाट प्राप्त वित्तिय हस्तान्तरणवाट रु ६२,४५,८७,०००- (वैसठ्ठी करोड पैचालिस लाख सतासी हजार रुपैया) गरी वित्तिय हस्तान्तरण तर्फ रु ६७,२६,४२,०००- (सतसठ्ठी करोड छव्विस लाख वयालिस हजार रुपैया)
- वागलुङ नगरपालिका वडा नं ४ मा वागलुङ वसपार्क निर्माणका लागि नगर विकास कोषको ऋणवाट रु ४,६९,५३,८५०- (चार करोड एकसठ्ठी लाख त्रिपन्न हजार आठसय पचास रुपैया) र अनुदानवाट रु ३८,४६,९५०- (अठ्ठिस लाख छयालिस हजार एकसय पचास रुपैया) समेत रु ५,००,०००,०००- (पाँच करोड रुपैया)
- उल्लेखित आयका शिर्षकका आधारमा चालु आ.व. २०७६/०७७ का लागि जम्मा रु ९६,९०,९९,९५४- (छयानव्वे करोड दश लाख एकानव्वे हजार एक सय चौवन्न रुपैया) को संशोधित आय अनुमान गरी सोहि वमोजिमको

क्षेत्रगत संशोधित आय अनुमान गरी सोहि वमोजिम व्यय हुने गरी प्रस्ताव गरेको छु । संशोधित आयको शिर्षकगत विवरण अनुसूची ३ मा प्रस्ताव गरिएको छ ।

सम्मानीत सभाका अध्यक्ष महोदय,

अव म आगामी आ.व. २०७७/०७८ का लागि गरिएको अनुमानित आयका आधारमा नगरको समग्र लगानीलाई आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, सुशासन तथा अन्तर्सम्बन्धित क्षेत्र, कार्यालय सञ्चालन, सामाजिक सुरक्षा र रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम समेतका क्षेत्रमा विभाजन गरी क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमका आधारमा आ.व. २०७७/०७८ का लागि अनुमानीत आय व्ययको विवरण संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

आय तर्फ

- आन्तरिक श्रोत कर दस्तुरवाट रु ८,१८,१०,५३७- (आठ करोड अठार लाख दश हजार पाँचसय सैतिस रुपैया),- आन्तरिक श्रोत अन्य अनुदान तर्फ रु ५५,७१,०००- (पचपन्न लाख एकहत्तर हजार रुपैया) समेत गरी आन्तरिक राजश्व तर्फ रु ८,७३,८१,५३७- (आठ करोड त्रिहत्तर लाख एकासी पाचसय सैतिस रुपैया), आय अनुमान गरिएको छ ।
- संघीय सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँडवाट रु १०,३२,९३,८००- (दश करोड वत्तिस लाख त्रियानव्वे हजार आठसय रुपैया), प्रदेश सरकारबाट प्राप्त राजश्व बाँडफाँडवाट रु २,६१,८५,०००- (दुई करोड एकसठ्ठी लाख पचासी हजार रुपैया), समेत गरी संघ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुनराजश्व बाँडफाँड तर्फ रु १२,९४,७८,८००- (वाह्र करोड चौरानव्वे लाख अठहत्तर हजार आठसय रुपैया), आय अनुमान गरिएको छ ।
- प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय हस्तान्तरणवाट १,२८,२६,०००- (एक करोड अठ्ठाईस लाख छव्विस हजार रुपैया) , संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तिय हस्तान्तरणवाट रु ६६,८१,००,०००- (छैसठ्ठी करोड एकासी लाख रुपैया) गरी वित्तिय हस्तान्तरण तर्फ रु ६८,०९,२६,०००- (अठसठ्ठी करोड नौ लाख छव्विस हजार रुपैया) आय अनुमान गरिएको छ ।
- वागलुङ नगरपालिका वडा नं ४ मा वागलुङ वसपार्क निर्माणका लागि नगर विकास कोषको ऋणवाट रु ४,६१,५३,८५०- (चार करोड एकसठ्ठी लाख त्रिपन्न हजार आठसय पचास रुपैया) र अनुदानवाट रु ३८,४६,१५०- (अठ्ति स लाख छयालिस हजार एकसय पचास रुपैया) समेत रु ५,००,०००,०००- (पाँच करोड रुपैया)
- उल्लेखित आयका शिर्षकका आधारमा आगामी आ.व. २०७७/०७८ का लागि जम्मा रु ९४,७७,८६,३३७- (चौरानव्वे करोड सतहत्तर लाख छयी हजार पाँच सय सैतिस रुपैया) को आय अनुमान गरी सोहि वमोजिमको क्षेत्रगत संशोधित आय अनुमान प्रस्ताव गरेको छु । आयको शिर्षकगत विवरण अनुसूची ३ मा प्रस्ताव गरिएको छ ।

सम्मानीत सभाका अध्यक्ष महोदय,

आ.व. २०७७/०७८ का लागि गरिएको अनुमानित आयका आधारमा नगरको समग्र लगानीलाई आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, भौतिक पूर्वाधार विकास, सुशासन तथा अन्तरर्सम्बन्धित क्षेत्र, विपद व्यवस्थापन, सामाजिक सुरक्षा र

कार्यालय सञ्चालन समेतका क्षेत्रमा विभाजन गरी क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमका आधारमा क्षेत्रगत विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

सम्मानित सभाका अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आ.व. २०७७/०७८ को लागि कुल अनुमानित आय रु.९४,७७,८६,३३७ (चौरानववे करोड सतहत्तर लाख छयासी हजार तिनसय पैतिस) आ.व.२०७७/०७८ आय अनुमान र पुजिगत व्यय अनुमान र चालुखर्च तर्फको व्यय अनुमान क्रमशः अनुसूची ३, ४ ४क र सशर्त तर्फका व्यय अनुसूची ५ मा प्रस्तुत गरेकोछु ।

आर्थिक विकास तर्फ

- कृषिवाली तथा वागवानी विकास कार्यक्रमका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु ८२,००,०००।- (वयासी लाख) र समानीकरण तर्फ रु ४५,००,०००।- (पैचालिस लाख रुपैया) गरी कृषि तथा वागवानी विकास कार्यक्रम तर्फ रु.१,२७,००,०००।- एक करोड सत्ताईस लाख रुपैया ।
- पशु विकासका कार्यक्रमका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु.२६,००,०००।- (छव्विस लाख रुपैया) र समानीकरण अनुदान तर्फ रु.२७,५०,०००।- (सत्ताईस लाख पचास हजार) गरी रु ५३,५०,०००।- (त्रिपन्न लाख पचास हजार रुपैया)
- प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण कार्यक्रमका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु ३९,००,०००।- उनान्चालिस लाख रुपैया विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- लघु उद्यम विकास तथा रोजगार प्रवर्धनका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु ४०,००,०००।- (चालिस लाख रुपैया) र समानीकरण तर्फ रु २५,५०,०००।- (पच्चिस लाख पचास हजार रुपैया) , गरिवसंग मेयर ऋषिराम कार्यक्रमका लागि रु २०,००,०००।- (विस लाख रुपैया) र भगत सर्वजित सिप तथा रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि रु ५,००,०००।- (पाँच लाख) समेत गरी रु २५,५०,०००।- (पच्चिस लाख पचास हजार) गरी जम्मा ६५,५०,०००।- (पैसठ्ठी लाख पचास हजार रुपैया) लघु उद्यम विकास तथा रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि विनियोजन गरिएको छ ।
- पर्यटन पुर्वाधार विकास तर्फ सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु २८,००,०००।- (अठ्ठाईस लाख रुपैया) र समानीकरण तर्फ पर्यटन प्रवर्धनका लागि रु ३५,००,०००।- (पैतिसलाख रुपैया) गरी ६३,००,०००।- (त्रिसठ्ठी लाख रुपैया)
- कोभिड प्रभावित रोजगारमुलक योजना तथा कार्यक्रमका लागि सशर्त अनुदान कार्यक्रम तर्फ १,५०,००,०००।- (एक करोड पचास लाख रुपैया) र रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रमको स्थानीय सहभागिता तर्फ रु १६,६६,६६७।- (सोह्र लाख छैसठ्ठी हजार छसय सतसठ्ठी रुपैया) गरी १,६६,६६,६६७।- (एक करोड छैसठ्ठी लाख छैसठ्ठी हजार छसय सतसठ्ठी रुपैया) कोभिड प्रभावित रोजगारमुलक कार्यक्रम सञ्चालनका लागि विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- यसरी आर्थिक विकासका विभिन्न कार्यक्रमहरु समेत गरी जम्मा रु ५,०५,१६,६६७।- (पाँच करोड पाँच लाख सोह्र हजार छसय सठसठ्ठी रुपैया) विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

सामाजिक विकास तर्फ

- शिक्षा विकास तथा व्यवस्थापनका लागि सशर्त तर्फका कार्यक्रमहरूमा रु ३५,४७,००,०००। (पैतिस करोड सतचालिस लाख रुपैया) र समानीकरण कार्यक्रम तर्फ रु १,३३,७९,८७०।- (एक करोड तेत्तिस लाख उनासी हजार आठसय सत्तरी) गरी सबैका लागि शिक्षा लगायत शिक्षा विकास तथा व्यवस्थापन तर्फ रु ३६,८०,७९,८७०। (छत्तिस करोड असी लाख उनासी हजार आठसय सत्तरी रुपैया) विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- विश्वजगत भरी फैलिएको प्राणघातक रोग कोरोना भाईरस (कोभिड १९) को संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन तर्फ होल्डीड सेन्टर सञ्चालनका लागि रु १०,००,०००।- (दशलाख रुपैया) क्वारेण्टाईन सञ्चालनका लागि रु २०,००,०००।- (विसलाख रुपैया) व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री खरिदका लागि रु २५,००,०००।-, (पच्चिसलाख रुपैया) , (पि.सि.आर. मेशिन खरिदका लागि रु २५,००,०००।- (पच्चिसलाख रुपैया) र कोभिड प्रभावित राहत कार्यक्रमका लागि रु २०,००,०००।- (विसलाख रुपैया) गरी जम्मा रु १,३०,००,०००।- (एक करोड तिसलाख रुपैया) खर्चको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- जन स्वास्थ्य सेवाका नियमित कार्यक्रममा सशर्त तर्फ रु ४,८९,००,०००।- (चार करोड उनानव्वे लाख रुपैया) र समानीकरणका कार्यक्रम तर्फ रु ६७,५०,०००।- (सतसठ्ठी लाख पचास हजार रुपैया) र धौलागिरी अञ्चल अस्पताललाई औषधी औजार उपकरण सहयोगका लागि रु २०,००,०००।- (विसलाख रुपैया) गरी जनस्वास्थ्य तर्फ रु ५,५६,५०,०००।- (पाँच करोड छहत्तर लाख पचास हजार रुपैया विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- चालु आ.व.देखि नगरका ५ वटा विद्यालयहरूमा नर्सिङ स्कूल कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ उक्त कार्यक्रमका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु २४,०८,०००।- (चौविसलाख आठ हजार रुपैया) विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ । स्वास्थ्य स्वयं सेविका प्रोत्साहनका लागि रु २९,९२,०००।- (उनानतिस लाख वयानव्वे हजार रुपैया) विनियोजन गरिएको छ ।
- नगरको आयुर्वेद चिकित्सालय व्यवस्थापनका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु ३२,००,०००।- (वत्तिस लाख रुपैया) को व्यवस्था गरिएको छ ।
- युवा तथा खेलकुद विकास कार्यक्रम तर्फ रु मेयर कप फुटबल कार्यक्रम रु २०,००,०००। (विसलाख रुपैया) नगरस्तरीय खेलकुद विकास समिति मातहत सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूका लागि रु १०,००,०००।- (दशलाख रुपैया) र राष्ट्रपति रनिङशिल्ड प्रतियोगिता समेतका लागि रु ४,५०,०००।- (चारलाख पचास हजार) गरी जम्म रु ३४,५०,०००।- चौतीस लाख पचास हजार रुपैया विनियोजन गरिएको छ ।
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण कार्यक्रमका लागि सशर्त कार्यक्रम तर्फ रु ३,००,०००।- (तिनलाख रुपैया) र समानीकरणका कार्यक्रम तर्फ रु ३१,७०,०००।- (एकतिस लाख सत्तरी हजार रुपैया) गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण तर्फ रु ३४,७०,०००।- (चौतिस लाख सत्तरी हजार रुपैया) विनियोजन गरिएको छ ।
- चालु आ.व. २०७६।०७७ वागलुङ नगर क्षेत्रमा वैदेशिक रोजगारी खासगरी खाडी मुलुक र मलेशिया जस्ता देशमा रोजगारीमा गएका नागरिकहरूलाई वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सूचना तथा जानकारीहरू उपलब्ध गराउने, ठगिमा

परेका अलपत्र तथा वेपत्ता भएकाहरूका लागि उद्धार सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने, वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त आयलाई सदुपयोग गर्नका लागि वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, ठगि अलपत्र वेपत्ता अवस्थामा रहेका घरपरिवारलाई मनो सामाजिक परामर्श उपलब्ध गराउने र अवस्था तथा आवश्यकता अनुसार कानूनी सहायता उपलब्ध गराउने जस्ता कार्यहरू समेत गर्नेगरी सशर्त अनुदान तर्फ रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि सशर्त अनुदान तर्फ रु ५२,००,०००/- (**वाउन्न लाख रुपैया**) विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।

- गत आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ देखि लागु भएको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमका लागि सशर्त अनुदान कार्यक्रम तर्फ रु ६३,००,०००/- (**त्रिसठ्ठी लाख रुपैया**) विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- चालु आ.व. २०७६।०७७ देखि बागलुङ नगरमा लागु भएको राष्ट्रिय परिचय पत्र कार्यक्रमका लागि सशर्त अनुदान कार्यक्रम तर्फ रु ४४,००,०००/- (**चौवालिस लाख रुपैया**) विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- बागलुङ नगरपालिकामा जन्म भै नेपाली साहित्य आकाशका उज्वल नक्षत्रका रूपमा रहनु भएका सर्जक स्वर्गीय विरशाली पन्तको स्मृति र सम्मानमा विरशाली पन्त साहित्य स्मृति पुरस्कार अक्षय कोषका लागि रु ५,००,०००/- (**पाँच लाख रुपैया**) र विकास पत्रकारिता पुरस्कार सहित स्थानीय कला संस्कृति र साहित्य तर्फ रु २,५०,०००/- (**दुई लाख पचास हजार रुपैया**) नीति तथा कार्यक्रमसंग सम्बन्धित कार्यक्रमहरूका लागि रु १०,००,०००/- (दशलाख रुपैया) र जनता सुरक्षित आवास कार्यक्रम सहित सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणका लागि रु १३,५०,०००/- (**तेह्र लाख पचास हजार रुपैया**) गरी ३१,००,०००/- (**एकतिस लाख रुपैया**) विनियोजन गरिएको छ ।
- सशर्त तर्फ नविकरणीय उर्जाका लागि ८,००,०००/- (**आठलाख रुपैया**) पुर्वाधार विकास तर्फ रु ३,००,०००/- (**तिनलाख रुपैया**) र श्रममुलक कार्यक्रम व्यवस्थापनका लागि रु ५५,००,०००/- पचपन्न लाख गरी रु ६६,००,०००/- (**छैसठ्ठी लाख रुपैया**) विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- नगरका विभिन्न खानेपानी आयोजना का लागि समानीरण अनुदान तर्फ रु ४०,००,०००/- (**चालिस लाख रुपैया**) विनियोजन गरिएको छ ।
- नगरको फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा सडक नाली सरसफाईका लागि रु २९,००,०००/- (**उनान्तीस लाख रुपैया**) विनियोजन गरिएको छ ।
- यसरी आ.व. २०७७।०७८ का लागि सामाजिक विकास तर्फ रु ४७,८७,९९,८७०/- (**सतचालिस करोड सतासी लाख उनान्सय हजार आठसय सत्तरी रुपैया**) विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

पुर्वाधार विकास तर्फ

- नगर विकास कोषको ऋण तथा अनुदान सहयोगमा बागलुङ नगरपालिकामा निर्माणधिन आधुनिक वसपार्क निर्माण कार्यलाई आगामि आर्थिक वर्षमा निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी नगर विकासबाट प्राप्त गर्नेगरी ऋण तथा अनुदान तर्फ रु ५,००,०००,०००/- (**पाँच करोड**) र स्थानीय सहभागिता रु १५,००,०००/- (**पन्ध्र लाख रुपैया**) र वसपार्क क्षेत्रको जग्गा व्यवस्थापन कार्यका लागि रु ३०,००,०००/- (**तिस लाख रुपैया**) गरी वसपार्क निर्माणका लागि रु ५,४५,००,०००/- (**पाँच करोड पैचालिस लाख रुपैया**) विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

- बागलुङ बजार क्षेत्र भित्रका व्यवस्थित गर्नु पर्ने अवस्थामा रहेका चोक सुधारका लागि रु २०,००,०००। (विस लाख रुपैया), बजार व्यवस्थापनका लागि रु २०,००,०००।- (विस लाख रुपैया) विभिन्न नगरस्तरिय योजनाहरूका लागि रु २,१०,००,०००।,,(दुई करोड दश लाख रुपैया), नगर क्षेत्र भित्रका विभिन्न सडकहरू मर्मत सुधारका लागि रु २५,००,०००।- (पच्चिस लाख रुपैया) र अन्य विभिन्न पुर्वाधार योजनाहरूका लागि १,००,०००,००।- (एक करोड रुपैया) गरी ३,७५,००,०००।- (तिन करोड पचहत्तर लाख रुपैया) विनियोजन गरिएको छ ।
- सडक बोर्डका योजना तथा कार्यक्रमका लागि रु ५५,७१,०००। (पचपन्न लाख एकहत्तर हजार) विनियोजन गरिएको छ ।
- नगरको धार्मिक पर्यटकीय स्थान प्रशिद्ध कालभैरव स्थान सम्म यातायातको सहज पहुँचको व्यवस्था गर्ने उद्देश्यले उक्त सडक निर्माणलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि वडा नं १३ जल्किनि देखि वडा नं १२ भैरवस्थान सम्मको सडकका लागि रु ५,३८,००,०००।- (पाँच करोड अठतिस लाख रुपैया) विनियोजन गरिएको छ ।
- संघीय तथा प्रदेश सरकारसंगको सह लगानीका लागि समपुरक कोषतर्फ १,००,००,०००। (एक करोड) स्थानीय उपभोक्ताहरूसंगको ५० प्रतिशत सह लगानीका लागि समपुरक कोषतर्फ ५०,००,०००। (पचास लाख) गरी समपुरक कोष तर्फ रु १,५०,००,०००।- (एक करोड पचास लाख रुपैया) विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- वडा कार्यालय व्यवस्थित नभएका कारण कार्यसम्पादनमा कठिनाई भएको तथ्यलाई आत्मसात गरी ९ नं वडा कार्यालयका लागि रु ४०,००,०००।- (चालिस लाख रुपैया) र अन्य वडा कार्यालय तथा सामुदायिक भवन मर्मत सुधार तर्फ रु २२,००,०००।- (वाईस लाख रुपैया) गरी भवन आवाश तथा शहरी विकास तर्फ रु ६२,००,०००।- (वैंसठ्ठी लाख रुपैया) विनियोजन गरिएको छ ।
- संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने विशेष अनुदान तर्फबाट वृद्धाश्रम निर्माण लागि रु १,००,००,०००।- (एक करोड रुपैया) विनियोजन गरिएको छ ।
- वडा नं ३ र ४ मा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण गर्ने कार्यक्रम रहेकोले भवन निर्माणका लागि स्थानीय सहभागिताका लागि रु ३१,००,०००।- (एकतिस लाख रुपैया) विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- विभिन्न शिर्षकमा समेत गरी पुर्वाधार विकास तर्फ कुल १८,२६,७१,०००। (अठारु करोड छव्विस लाख एकहत्तर हजार) वजेट खर्चको व्यवस्था गरिएको छ ।

सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र

- न्यायिक समिति तर्फका कानून तथा न्याय क्षेत्रसंग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरूका लागि ७,४५,०००।- (सात लाख पैचालिस हजार रुपैया), नगर प्रोफाईल अद्यावधिकका लागि रु १०,०,०००।- (दश लाख रुपैया) प्रशासकीय सुशासनका लागि रु ९,००,०००।- (नौ लाख रुपैया) र योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनका लागि रु १२,००,०००।- (बाह्र लाख रुपैया), विपद तथा जोखिम व्यवस्थापन तर्फ अति विपन्न तथा जोखिमियुक्त मजदुरहरूको विमा समेतका लागि ५१,२५,०००।- (एकाउन्न लाख पच्चिस हजार रुपैया) र जनतासंग मेयर तथा जनप्रतिनिधि कार्यक्रम समेत सूचना सञ्चार तथा पारदर्शिता तर्फ १२,५०,०००।- (बाह्र लाख पचास हजार रुपैया) गरी सुशासन तथा

अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र तर्फ रु १,०२२०,०००।- (एक करोड दुई लाख विस हजार रुपैया) विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

- कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च समेतको चालु खर्चमा १३,३७,५३,८००।- (तेह्र करोड सैतिस लाख त्रिपन्न हजार आठसय रुपैया) र वित्तिय व्यवस्थापन तर्फ रु ४५,००,०००।- (पैचालिस लाख रुपैया) समेत गरी कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च तर्फ रु १३,८२,५३,८००।- (तेह्र करोड वयासी लाख त्रिपन्न हजार आठ सय रुपैया) खर्च हुने गरी विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ । चालु खर्च तर्फको विवरण अनुसूची ३ मा प्रस्ताव गरिएको छ
- वडास्तरीय आयोजना तथा चालु खर्च समेत तर्फ रु ५,९४,७५,०००। (पाँच करोड चौरानव्वे लाख पचहत्तर हजार रुपैया) वजेट विनियोजनको व्यवस्था मिलाईएको छ । जसमध्ये वडाको भुगोल, जनसंख्या, वडागत आन्तरिक आय र नगरपालिकाको केन्द्रदेखि वडाको केन्द्रसम्मको दुरीलाई आधार मानी तपशिल वमोजिमको रकम विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ । वडास्तरीय आयोजना तथा कार्यक्रमहरु अनुसूची ६ मा प्रस्ताव गरिएको छ ।

सम्मानित सभाका अध्यक्ष महोदय,

उल्लेखित क्षेत्रगत विनियोजत शिर्षकगत व्ययका आधारमा आ.व. २०७७।०७८ का लागि कुल रु ९४,७७,८६,३३७।- (चौरानव्वे करोड सतहत्तर लाख छयासी हजार तिनसय पैतिस रुपैया) को अनुमानीत आय र सोहि वमोजिम क्षेत्रगत व्ययको प्रस्ताव गरिएको छ ।

सम्मानित सभाका अध्यक्ष महोदय,

आगामी आ.व.२०७७।०७८ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमले निर्देशित गरे वमोजिम यस वजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गरिएका केहि महत्वपूर्ण पक्षलाई संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

- कोरोना भाईरस (कोभिड १९) को संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम: हाल विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको कोरोना भाईरसले हामीलाई पनि आक्रान्त बनाएको छ । चालु आ.व.यसको रोकथाम नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्यकर्महरु अन्य कर्मचारीहरु र जनप्रतिनिधिहरु समेतवाट अधिकतम प्रयाश गरिएको छ । अर्धै केहि समय यसको संक्रमण कायमै रहने सम्भावनालाई मध्यनजर गरी आगामी आ.व.मा समेत यसको व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि वजेट विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ ।
- “गरिवसंग मेयर ऋषिराम” कार्यक्रम: नगरको गरिविलाई न्युनिकरण गर्दै लैजाने उद्देश्यले स्थापना र सञ्चालन गरिएको शहरी गरिवि न्युनिकरण कोषको रकमलाई “गरिवसंग मेयर ऋषिराम” कार्यक्रममा समाहित गरी सकिएको छ । आगामी आ.व.मा उक्त कोषमा रु २०,००,०००। (विसलाख) विनियोजन गरी आर्थिक विकासको दृष्टिले पछि रहेका नगरवासीहरुको अधिकतम हितमा परिचालन गरी नगरको गरिविलाई क्रमशः घटाउदै लैजाने नगरको पुर्ववत नीति कायमै राखिएको छ ।
- “गोविन्द अधिकारी व्यवसायिक शिक्षा छात्रवृत्ति कार्यक्रम” लाई निरन्तरता दिई युवा शक्तिलाई प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाको धार तर्फ उन्मुख गराई प्राविधिक जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिईनेछ ।

- “भगत सर्वजित विश्वकर्मा सिप तथा रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रम” सञ्चालन कार्यविधि स्वीकृत गरि कार्यान्वयनमा ल्याई सकिएको छ । उक्त कार्यक्रमवाट रोजगारी तथा स्वरोजगारी प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक तालिम उपलब्ध गराई स्थानीय रोजगारी प्रवर्धनमा जोड दिईनेछ ।
- **कृषि क्याम्पससञ्चालन** : बागलुङ नगरपालिकामा कृषि क्याम्पस सञ्चालन गरी कृषि क्षेत्रमा दक्ष प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने लक्षका साथ चालु आ.व.मा कृषि क्याम्पस सञ्चालन गर्ने गरी वजेट समेतको व्यवस्था गरिएकोमा प्राविधिक कारणले शिक्षा क्याम्पस सञ्चालनको स्वीकृति प्राप्त गर्न नसकिएकोले आगामी आ.व.मा समेत अधिकतम प्रयास गर्नेगरी कृषि क्याम्पस सञ्चालनका लागि व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- “जनता सुरक्षित आवास कार्यक्रम” सञ्चालन गरी न्युन आय भएका र सदियौंदेखि खरको छानामुनि जीवन वित्ताई रहेका विपन्न नागरिकहरूलाई टिनको छानामुनि ल्याउनका लागि जनता सुरक्षित आवास कार्यक्रमवाट गत आ.व.मा ३९ जनालाई टिनको पाता उपलब्ध गराईएको छ भने आगामी मा समेत यस कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- **मालिका जुलोजिकल पार्क (प्राणी उद्यान)** : बागलुङ नगरपालिका वडा नं ५ र ७ मा अवस्थित मालिका वन क्षेत्रमा जुलोजिकल पार्क (प्राणी उद्यान) निर्माणको लागि गत आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ मा प्रारम्भिक सम्भाव्यता अध्ययन गरि चालु आ.व. २०७७।०७८ विस्तृत अध्ययन प्रतिवेदन तयारी गरी गण्डकी प्रदेश सरकार समक्ष पेश गरिएकोमा प्रदेश सरकारवाट आगामी आ.व.का लागि रु ५०,००,०००।- (पचासलाख रुपैया) वजेट विनियोजन भएकोले चालु आ.व. देखि वडा नं ५ र ७ मा अवस्थित मालिका वन क्षेत्रमा जुलोजिकल पार्क (प्राणी उद्यान) निर्माण कार्यलाई अगाडी वढाईने छ ।
- **रोजगार मुलक कार्यक्रम** : विश्वव्यापिरुपमा नेपालमा पनि फैलिएको कोरोना भाईरस (कोभिड १९) प्रभावित रोजगारमुलक योजना तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तवरले सञ्चालन गरिने छ ।
- **जल्किनी भैरवस्थान सडक निर्माण** : नगरको धार्मिक पर्यटकीय स्थान प्रशिद्ध कालभैरव स्थान सम्म यातायातको सहज पहुँचको व्यवस्था गर्ने उद्देश्यले उक्त सडक निर्माणलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि वडा नं १३ जल्किनी देखि वडा नं १२ भैरवस्थान सम्मको सडक निर्माणलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिएको छ ।
- **वृद्धाश्रम निर्माण** : संघीय सरकारवाट प्राप्त हुने विशेष अनुदान नगरको उपयुक्त स्थान छनौट गरी वृद्धाश्रम भवन निर्माण गर्ने गरी वजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- **आधारभुत स्वास्थ्य सेवा** : चालु वर्षमा नगरका वडा नं १, ३ र ४ मा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र सञ्चालन गर्ने गरी कार्यक्रम स्वीकृत भएको छ र आगामी आ.व.मा वडा नं ३ र ४ का उपयुक्त स्थानमा भवन निर्माण गरी एक वडा एक स्वास्थ्य चौकी भन्ने अवधारणालाई आत्मसात गरी आधारभुत स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- **कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना:** कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना संचालन गर्न प्रधानमन्त्रि रोजगार प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि वजेट व्यवस्था गरिएको छ । यसलाई प्रत्यक्ष ग्रामिण वेरोजगारी समस्यासंग आवद्ध गरिने छ ।

- **विरशाली पन्त स्मृती साहित्य पुरस्कार :** बागलुङ नगरपालिकामा जन्मभई नेपाली साहित्य आकाशका उज्वल नक्षत्रका रूपमा रहनु भएका सर्जक स्वर्गिय विरशाली पन्तको स्मृति र सम्मानमा विरशाली पन्त साहित्य स्मृति पुरस्कार अक्षय कोषको व्यवस्था मिलाईएको छ । उक्त अक्षय कोषबाट प्राप्त व्याजबाट हरेक दुई दुई वर्षमा विरशाली पन्त स्मृति साहित्य पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- **बागलुङ नगरपालिका पत्रकारीता पुरस्कार:** चालु आ.व. २०७६।०७७ देखि शुरु गरिएको नगरको वृहत्तर विकासमा आधारित पत्रकारीता पुरस्कारलाई आगामी आ.व.मा पनि निरन्तरता दिईने छ ।
- **एकिकृत शहरी विकास योजना निर्माण:** आ.व. २०७७।०७८ मा बागलुङ नगरको एकिकृत शहरी विकास योजना निर्माण गरी उक्त योजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका लक्ष्य प्राप्तिका लागि जोड दिईने छ ।
- **कर छुट :** विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको प्राणघातक कोरोना भाईरस (कोभिड १९) का कारण लामो समयदेखि मुलुक लकडाउनको अवस्थामा रहेको छ । जसका कारण उद्योग व्यवसाय तथा दैनिक रोजगारी समेत प्रभावित भएको र मुलुककै अर्थतन्त्र नराम्रो प्रभावित भईसकेको अवस्थामा नगरका उद्योगि व्यवसायीहरु समेत मर्कामा परेको अवस्थालाई आत्मसात गरी चालु आ.व.मा नै एक महिनाको बहाल कर छुट दिने व्यवस्था गरिएको छ भने वार्षिक व्यवसायकरको दरमा २५ प्रतिशतले छुट दिने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- **गुणस्तरीय शिक्षामा जोड:** विद्यालय तहको शिक्षालाई थप गुणस्तरीय बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । हरित विद्यालय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै जिवन पर्यन्त शिक्षालाई विशेष जोड दिनेगरी बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- **रोजगार मुलक कार्यक्रम :** विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको कोरोना भाईरस (कोभिड १९) कारण हाम्रो जस्तो कम विकसित मुलुकको अर्थतन्त्रमा नराम्रो प्रभाव परिरहेको अवस्थामा आगामी आ.व. २०७७।०७८ मा कोभिड प्रभावित रोजगारमुलक कार्यक्रमको थालनी गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।
- **कृषि बजार केन्द्र :** कृषिजन्य स्थानीय उत्पादन प्राथमिकतामा राखि कृषिजन्य उत्पादनमा उत्पादक र उपभोक्ता बीचको खरिद विक्रि मुल्यको दुरी कम गर्ने उद्देश्यले चालु आ.व. देखि बागलुङ बजारमा कृषि बजार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याईएको छ ।
- **अनुगमन तथा मुल्यांकन :** आ.व. २०७७।०७८ का लागि आन्तरिक राजश्व तर्फ अनुमान गरिएको लक्ष्य प्राप्तीका लागि विभिन्न कर राजश्व तथा गैरकर राजश्व छल्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरी असुलिमा स्थलगत अनुगमन तथा प्रत्यक्ष अवलोकन गर्ने कार्यविधि अपनाईनेछ ।
- नगरमा सञ्चालित सबै प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्दा पुर्व सम्भाव्यता अध्ययन संभौता अनुगमन सार्वजनिक परिक्षण र अनुगमन मुल्यांकन गरी अन्तमा फरफारक गर्ने प्रकृया अवलम्बन गरी योजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन प्रकृयालाई सरल छोटो र प्रभावकारी बनाईने छ ।
- **सुशासन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड:** नगरपालिकाबाट नगरवासीहरुलाई उपलब्ध गराईने सेवा सुविधालाई चुस्त दुरुस्त, प्रभावकारी, पारदर्शी, सरल र सहज ढंगबाट उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाई सुशासन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिईनेछ ।

- आ.व. २०७७/०७८ का लागि आय व्यय विवरण, निर्दिष्ट गरिएका योजना तथा कार्यक्रम र विनियोजन गरिएको बजेट रकमको विस्तृत विवरण क्षेत्रगत व्यय अनुमान सम्बन्धी प्रस्ताव २०७७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सम्माननीय सभाका अध्यक्ष महोदय,

सीमित श्रोत र साधनबाट दिगो र ठोस उपलब्धि हाँसील होस भन्ने उद्देश्यले आवश्यकताका आधारमा रकम विनियोजन गर्ने प्रयास गरिएको छ । योजना तर्जुमा गर्नु मात्र महत्वपूर्ण विषय होईन, यसको लक्ष्य एवं उद्देश्य प्राप्तीका लागि प्रभावकारी कार्यान्वयन एवं अनुगमन, मूल्यांकन तथा यथार्थ उपलब्धीको नजिक पुग्न सक्नु महत्वपूर्ण कुरा हो । उपरोक्त बजेट नीति, तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सम्पूर्ण नगरवासीहरु एवं सम्बद्ध सबै पक्षहरुबाट सकारात्मक सहयोग, सल्लाह, सुझाव एवं सिर्जनात्मक आलोचना र पृष्ठपोषण प्राप्त हुने विश्वास लिएको छु । अन्त्यमा प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्ने चरणमा प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगर प्रमुखज्यू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका सदस्यहरु, कार्यापालिकाका सदस्यहरु र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वरिष्ठथ योजना तथा प्रशासकीय अधिकृत, लेखा अधिकृत र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमामा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष तवरले संलग्न भई सहयोग गर्नुहुने सबै जनप्रतिनिधिज्यूहरु र राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

सुरेन्द्र खड्का
नगर उप प्रमुख
वागलुङ नगरपालिका वागलुङ

मिति २०७७ साल आषाढ १० गते

